

Index vnímání korupce (CPI) 2015: Nejčastěji kladené otázky

Co je Index vnímání korupce?

Index vnímání korupce hodnotí a řadí země/území na základě vnímání stupně zkorumpovanosti veřejného sektoru. Jedná se o složený index, který je kombinací průzkumů a posuzování úrovně korupce, sebraných řadou renomovaných institucí. Tento index je nejčastěji používaným indikátorem korupce v celém světě.

Proč je Index vnímání korupce založen na jejím vnímání?

Korupce obecně zahrnuje ilegální aktivity, které jsou úmyslně skryty a vyjdou na povrch skrze skandály, vyšetřování a stíhání. Neexistuje smysluplný způsob posouzení absolutní úrovně korupce v zemích a územích na základě tvrdých empirických dat. Případné pokusy (např. porovnání jednotlivých hlášení úplatků, množství případů projednávaných soudem přímo spojených s korupcí) nelze brát jako definitivní indikátory úrovně korupce. Místo toho index ukazuje, jak efektivní jsou vyšetřovatelé, soudy nebo média ve vyšetřování či odhalování korupce. Zachycení vnímání korupce těmi, kteří jsou v pozici, ve které mohou nabídnout posouzení korupce ve veřejném sektoru, je nejspolehlivější způsob porovnání relativní úrovně korupce v různých zemích.

Které země/území jsou zahrnuty v Indexu vnímání korupce a proč?

Pro země, které se objeví v žebříčku zemí, na něž se vztahuje index vnímání korupce, je stěžejní, aby byly obsaženy minimálně ve třech zdrojích dat, které tento index využívá. Jestliže země není součástí žebříčku, je tomu tak z důvodu nedostatečných informací z průzkumu, avšak ne proto, že by se v zemi korupce nevyskytovala. Tento rok je do indexu zahrnuto 168 zemí a oblastí. V roce 2014 jich bylo 175. V porovnání s rokem 2014 nejsou letos v indexu zahrnuty země jako Bahamy, Barbados, Dominikánská Republika, Portoriko, Svatý Vincenc a Grenadiny, Samoa a Svazijsko.

Jaké jsou zdroje dat pro sestavování Indexu vnímání korupce?

Letošní Index vnímání korupce čerpá data z nezávislých institucí orientujících se na vládní a firemní klimatické analýzy. Data sebraná k sestavení letošního indexu jsou založena na údajích shromážděných v posledních 24 měsících. Index zahrnuje pouze zdroje, které poskytují skóre pro sadu zemí / území a které měří vnímání korupce ve veřejném sektoru. Transparency International zkoumá detailně metodiku každého zdroje dat, abychom se ujistili o tom, že použité zdroje jsou v souladu s našimi kvalitativními standardy. Úplný seznam zdrojů dat, typ respondentů a zodpovězení specifických otázek naleznete v tomto odkazu: [CPI sources description document](#).

Jaký je rozdíl mezi zeměmi a oblastmi co se pořadí a skóre týče?

Bodový zisk jednotlivých zemí a oblastí značí domnělou míru korupce ve veřejném sektoru na stupnici od 0 do 100, přičemž 0 znamená fakt, že je země vnímána jako velmi zkorumpovaná a 100 značí zemi, kde se s korupcí nesetkáme. Pořadí země naznačuje její postavení vůči ostatním hodnoceným zemím, které jsou do indexu

zahrnutý. Pozice země se může změnit v případě, že se změní počet zemí, zahrnutých do indexu.

Je země s nejnižším hodnocením nejvíce zkorumpovaným národem na světě?

Ne. Index vnímání korupce je indikátorem vnímání korupce ve veřejném sektoru, tedy úřednické a politické korupce. Nepředstavuje verdikt o výši korupce celých národů a společností nebo jejich politik či aktivit soukromého sektoru. Občané těchto zemí/území, jejichž skóre se nachází při spodní hranici indexu, vyjadřují často stejné znepokojení a odsouzení korupce jako veřejnost v zemích, které jsou řízeny důrazně (mají vyšší skóre).

Kromě toho, země/území s nejnižším skóre má nejvíce zkorumpovaný veřejný sektor v rámci zemí zahrnutých do seznamu. Index vnímání korupce neposkytuje žádné informace o zemích, které do něj nejsou zahrnuty.

Je možné porovnat bodový zisk země v roce 2015 se skóre získaným v minulých letech?

Ano. V rámci aktualizace metodologie používané k vypočítání indexu v roce 2012 jsme sestavili novou stupnici od 0-100. Použitím této stupnice můžeme porovnat výsledky indexu ve dvou po sobě jdoucích letech. Z důvodu změny metodologie však nejsou výsledky z let před rokem 2012 porovnatelné v průběhu času.

Pro detailnější popis změny metodologie v roce 2012 prosím přejděte na tento odkaz: [Corruption Perceptions Index – An updated Methodology for 2012](#).

Které země se v letošním roce v Indexu vnímání korupce zlepšily/zhoršily?

Nejvíce si letos polepšily Rakousko, Česká republika, Jordánsko a Kuvajt. Největší propad zaznamenaly Brazílie, Guatemala a Lesotho.

Říká Index vnímání korupce celý příběh o korupci v dané zemi?

Ne. Index má omezený rozsah působnosti, zachycuje pouze představy o rozsahu korupce ve veřejném sektoru z pohledu podnikatelů a odborníků. Doplněním tohoto postoje a zachycováním různých aspektů korupce, přichází Transparency International s řadou kvalitativních i kvantitativních výzkumů o korupci, a to jak na globální úrovni, tak i na té vnitrostátní prostřednictvím sítě národních poboček se sídlem ve více než 90 zemích světa.

Jako doplnění k Indexu vnímání korupce slouží další globální výzkumné produkty Transparency International, a to následující:

- *Globální barometr korupce* (GCB): Měření vnímání korupce a zkušeností s korupcí, Globální barometr korupce představuje reprezentativní průzkum prováděný všude na světě. Poslední africké vydání Globálního barometru korupce lze nalézt na adrese: http://www.transparency.org/whatwedo/publication/people_and_corruption_africa_survey_2015. Poslední celosvětové vydání lze nalézt zde: <http://www.transparency.org/gcb2013/report>
- *Index plátců úplatků* (BPI): Měření nabídkové strany korupce v mezinárodních obchodních transakcích řadí Index plátců úplatků vedoucí exportní země podle vnímané pravděpodobnosti jejich firem uplácet v zahraničí. Je založen na průzkumu mezi manažery obchodu a zachycuje vnímání obchodních praktik zahraničních firem v jejich zemi. Aktuální Index plátců úplatků můžete najít zde: <http://bpi.transparency.org/bpi2011/>

- *Zpráva o korupci* (GCR): Zkoumá problémy s korupcí v konkrétní záležitosti nebo sektoru. Jedná se o tematickou zprávu vycházející z různých odborných výzkumů a analýz, stejně tak i z případových studií. Sérii několika Zpráv o korupci, zabývajících se problematikou soudnictví, ale např. i otázkou korupce ve školství, najdete zde: <http://www.transparency.org/gcr>
- *Hodnocení Studie národní integrity* (NIS): série studií z jednotlivých zemí poskytující rozsáhlé kvalitativní posouzení silných a slabých stránek klíčových institucí, provádějících správu věcí veřejných a prevenci korupce v dané zemi. Pro více informací o reportech Studie národní integrity naleznete zde: <http://www.transparency.org/whatwedo/nis>
- *Zpráva o transparentnosti nadnárodních korporací* (TRAC): Studie analyzuje míru transparentnosti při podávání zpráv o protikorupčních opatřeních největšími světovými společnostmi. Pro více informací přejděte prosím na následující odkaz: http://www.transparency.org/whatwedo/publication/transparency_in_corporate_reporting_assessing_worlds_largest_companies_2014